

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 137

Ianuarie 2011

Haas c. Elveției - 31322/07

Hotărâre din 20.1.2011 [Secția I-a]

Articolul 8

Obligații pozitive

Articolul 8-1

Respectarea vieții private

Refuzul de a furniza medicamentele necesare pentru sinuciderea unei persoane afectată de tulburări psihice: *absența violării*

În fapt – Reclamantul suferă de o severă tulburare bipolară afectivă de aproximativ 20 de ani. Considerând că maladia sa îl lipsea de posibilitatea să trăiască cu demnitate, a cerut unei asociații de drept privat, care propunea, în special, asistarea suicidului, să-l ajute în acest sens. Pentru a obține o substanță letală (sodium pentobarbital), care era supusă prescripției medicale, reclamantul s-a adresat mai multor medici psihiatri, dar a fost refuzat. Acesta a solicitat diferitor autorități federale și cantonale autorizația de a cumpăra substanța în cauză într-o farmacie, fără prescripție, prin intermediul asociației, dar cererile sale au fost respinse. Reclamantul a sesizat instanțele administrative, printre care Tribunalul Federal, în ultimă instanță. Printr-o hotărâre din noiembrie 2006, Înalta Instanță a respins recursul acestuia, considerând că dreptul de a decide propria sa moarte – care nu era contestat – trebuia diferențiat de dreptul la asistarea suicidului din partea statului sau a unui terț, drept ce nu putea fi dedus din Convenție. În fața Curții Europene, reclamantul susține că dreptul său de a muri demn nu este respectat în Elveția, din cauza condițiilor impuse pentru obținerea substanței letale, și anume prescripția medicală care se bazează pe o expertiză psihiatrică aprofundată.

În drept – Articolul 8: dreptul unui individ de a decide cum și când să moară, cu condiția ca acesta să fie în măsură să-și exprime în mod liber propria dorință asupra la aceasta și să acționeze în consecință, este unul dintre aspectele dreptului la respectarea vieții sale private. Totuși, obiectul controverselor în

prezenta cauză este altul: de a determina, dacă în temeiul articolului 8, statul are „obligația pozitivă” să asigure ca reclamantul să poată obține, fără prescripție medicală, substanța care îi va permite să moară fără durere și fără risc de eșec. În această privință, Curtea notează că nu există un consens în cadrul statelor membre ale Consiliului Europei privind dreptul individului de a alege când și în ce mod dorește să moară. Dacă asistarea suicidului a fost dezincriminată (cel puțin parțial) în anumite state membre, marea majoritate a acestora acordă o importanță mai mare protecției vieții persoanei decât dreptul acestuia de a pune capăt vieții. Curtea concludă că marja de apreciere a statelor este considerabilă în acest domeniu.

Dacă aceasta admite că reclamantul poate dori să se sinucidă într-un mod sigur, demn și fără durere inutilă, Curtea este de opinie că obligația impusă de legislația elvețiană, de a avea o prescripție medicală pentru a obține sodium pentobarbital, are un scop legitim. Acest lucru are scopul de a proteja, în special, orice persoană de luarea unei decizii pripite, cât și pentru a preveni abuzurile, căci nu pot fi subestimate riscurile inerente unui sistem care facilitează accesul la suicidul asistat. Curtea partajează punctul de vedere al Tribunalului Federal, potrivit căruia, dreptul la viață obligă statele să instituie o procedură capabilă să asigure ca decizia de a muri, corespunde consimțământului liber al persoanei. Exigența unei prescripții medicale, eliberată în temeiul unei expertize psihiatrice complete, este un mijloc ce permite îndeplinirea acestei obligații. Urmează să se analizeze dacă reclamantul a avut sau nu, un acces efectiv la o expertiză medicală care i-ar fi permis obținerea sodium pentobarbital (în caz contrar, dreptul său de a decide când și cum să moară, ar fi teoretic și iluzoriu). Or, Curtea nu este convinsă că reclamantul s-a aflat în imposibilitatea de a găsi un specialist pregătit să-l asiste, așa cum pretinde acesta.

Având în vedere ansamblul considerațiilor și a marjei de apreciere de care dispun statele în acest domeniu, Curtea consideră că, chiar presupunând că statele ar avea obligația pozitivă de a întreprinde măsuri care să permită facilitarea suicidului în demnitate, autoritățile elvețiene nu au încălcat această obligație, în speță.

Concluzie: absența violării (unanimitate).

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului fiduciar pentru drepturile omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodusă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/ European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human

Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© **Conseil de l'Europe/ Cour Européenne des Droits de l'Homme, 2012**

Les langues officielles de la Cour Européenne des Droits de l'Homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>) où de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante: publishing@echr.coe.int.